Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3364

Vragen van het lid **Bosman** (VVD) aan de Minister van Economische Zaken over *het bericht Ongeplande centrale-uitval plus veel wind vergen uiterste van TenneT* (ingezonden 11 juli 2016).

Antwoord van Minister **Kamp** (Economische Zaken) (ontvangen 30 augustus 2016).

Vraag 1
Kent u het bericht «Ongeplande centrale-uitval plus veel wind vergen uiterste van Tennet»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Kunt u toelichten waarom TenneT deze marktrestricties heeft moeten toepassen?

Antwoord 2
Op 5 en 6 juli 2016 ontstond door een combinatie van factoren een relatief zeldzame marktsituatie. Ten eerste was er veel invoeding van elektriciteit op het landelijke 380 kV-netwerk door windmolens in de Eemshaven, en was er relatief weinig invoeding op de Maasvlakte, onder andere vanwege ongeplande uitval van centrales. Tegelijkertijd was er sprake van meer import van elektriciteit dan gebruikelijk, uit Noorwegen én (Noord-) Duitsland. Ten slotte was ook sprake van veel export van elektriciteit naar het Verenigd Koninkrijk. Hierdoor is tijdelijk een tekort aan transportcapaciteit ontstaan op de 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Lelystad en Ens. Om de betrouwbaarheid van het elektriciteitsnet te blijven waarborgen en de kans op een verstoring te minimaliseren, heeft TenneT meerdere maatregelen genomen en zogenaamde marktrestricties toegepast. TenneT heeft eerst geprobeerd met de inzet van dwarsregeltransformatoren op de grensverbindingen de situatie op te lossen. Uit netveiligheidsanalyses van TenneT bleek dat deze maatregel niet voldoende was om de verbinding tussen Lelystad en Ens binnen de gestelde veiligheidscriteria te houden. Daarom heeft TenneT een

[1] http://energeia.nl/nieuws/706279–1607/ongeplande-centrale-uitval-plus-veel-wind-vergen-uiterste-van-tennet

ah-tk-20152016-3364
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2016

beroep gedaan op marktpartijen voor de inzet van regel- en reservevermogen en tegelijkertijd enkele markrestricties opgelegd in bepaalde netdelen. Hierdoor was het tijdelijk niet toegestaan aan marktpartijen in bepaalde netdelen om méér of minder af te nemen of in te voeden dan vooraf gepland. Binnen de reeds geplande transportprognoses konden marktpartijen wel onverstoord elektriciteit aanbieden, afnemen en verhandelen. Het toepassen van marktrestricties is op zich een reguliere activiteit voor TenneT om een N-1 overschrijding in delen van het net op te lossen. Het op deze geografische schaal inzetten van marktrestricties zoals tijdens de betreffende dagen betrof een uitzonderlijke situatie.

Vraag 3
In hoeverre was dit een incident en in hoeverre verwacht u de komende jaren meer problemen met de stabiliteit van het energienet door onder meer de toename van duurzame energie?

Antwoord 3
Zoals hierboven reeds aangegeven was op 5 en 6 juli 2016 sprake van een relatief zeldzame samenloop van omstandigheden. Na realisatie van de geplande capaciteitsuitbreiding van de hoogspanningsverbinding tussen Lelystad en Ens zal zelfs een dergelijke, zeldzame marktsituatie minder snel tot de inzet van marktrestricties nopen. Deze uitbreiding zal volgens planning eind 2018 gereed zijn.
De noodzaak van de inzet van marktrestricties heeft verschillende oorzaken. Veranderingen in het aandeel duurzame energie, maar ook andere ontwikkelingen in het West-Europese productiepark en ontwikkelingen aan de vraagkant, zijn hierbij belangrijk. TenneT betrekt de revelante ontwikkelingen in de elektriciteitsmarkt bij het maken van haar netplanning. In dit licht heeft TenneT in haar recente Kwaliteits- en Capaciteitsdocument (KCD) de toegevoegde waarde van voorziene investeringen in de Nederlandse elektriciteitsinfrastructuur onderbouwd. Deze investeringen dragen er onder andere aan bij dat de inzet van marktrestricties en andere maatregelen tot een minimum kan worden beperkt. Wel kan de toename van hernieuwbare energie in de toekomst mogelijk betekenen dat TenneT vaker een beroep moet doen op flexibiliteit van marktpartijen om de stabiliteit van het elektriciteitsnet te handhaven. Ik merk op dat de betrouwbaarheid van het Nederlandse net zeer hoog is: in 2015 bedroeg de betrouwbaarheid maar liefst 99,9975%.[2]

[2] Market Review 2015, TenneT, April 2016.